

Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok

A BAROMFITENYÉSZTŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	10 K. — fill.
Fél évre	5 K. — fill.
Negyedévre	2 K. 50 fill.

Egyes szám ára 20 fillér.

LAPTULAJDONOS:

ORDODY LAJOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, IV. KER., MUZEUM-KÖRUT 7. SZ.

Hirdetések díjszabás szerint.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.

☘☘☘ **Telefon: 623.** ☘☘☘

TARTALOM.

Lap.

Haszonállatösszeírás 1905-ben. Dr. Hegedűs Aladár.	97
A külföldi állatkiállítási bírálókról. Beck Péter.	98
A zabliszt mint borjutakarmány. D. L. T.	100
A lovak falrugásának leszoktatása.	100
Adat a dr. Ekenberg-féle szilkaszással előállított por-tej jövedelmezőségéhez. Mi.	101
Alamizna tej-utalványok alakjában. Monostori K.	102
VEGYESEK.	102
APRÓK. A villamosság hatásáról a tejelválasztásra. M. Z. — Hogyan lehet vajjal hosszú időn át tartani?	104
BAROMFITENYÉSZTÉSI LAPOK.	
A mesterséges keltetés módszerei. II. Mahler Károly.	35
Maróhigany a szárnyasok betegségei ellen. Monostori Károly.	36
A törökbirodalom tojáskivitele.	36
KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK. Kacsabetegség. B. Ö.	36
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.	37
VEGYESEK.	37

Haszonállatösszeírás 1905-ben.

Csak nemrégiben számoltunk be olvasóinknak a földmivelésügyi miniszter rendeletéből 1904. év tavaszán foganatosított haszonállatösszeírás általános eredményéről, — most pedig — mint hiteles forrásból értesülünk — Tallián Béla földmivelésügyi miniszter egy újabb körrendeletet bocsátott ki az összes törvényhatóságokhoz a haszonállatok évi összeírásának foganatosítása tárgyában és egyúttal a szükséges állatösszeírási lapokat is kellő számú példányban rendelkezésükre bocsátotta.

A miniszter rendelete utal arra, hogy a mult évben foganatosított haszonállatösszeírás eredménye azt bizonyítja, miszerint a számláló közegek lelkiismeretes munkája s a felsőbb hatóságok gondos ellenőrzése mellett állattenyésztésünk viszonyai évenként hiven feltárhatók, s az állatösszeírás eredményei megbízható alapját alkotják azoknak az intézkedéseknek, a melyeket az állattenyésztés gondozása és fejlesztése körül a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t.-cz. a közigazgatásnak és a kormányzásnak kötelességévé tesz.

A folyó év tavaszán foganatosítandó haszonállatösszeírásnak különös jelentőséget tulajdonítunk azért is, mert az összeírás egyik célja, hogy a mult őszszel országszerte mutatkozó takarmányhiány folytán az állatállományban a tél folyamán beállott változások az összeírások alkalmával pontosan felvéssenek.

Minthogy a haszonállatok összeírása az állattenyésztés és az állatértékesítés irányítása szempontjából is kiváló fontossággal bír, különösen akkor, ha az összeírás a tulajdonképeni tenyésztésanyagot is helyesen feltünteti, valamint ha a tenyésztési irány újabb fejlődéséről is részletesebb tájékoztatást nyújt: a miniszter elrendelte, hogy a haszonállatösszeírás — úgy mint az már 1904. évben is eszközöltetett — a faji, ivari és korbelt különbségek részletes és hű feltüntetésével foganatosíttassék.

A tavalyi állatösszeírási eljárás kiegészítése gyanánt elrendeltetett, hogy az összeírási lapokon a növendékállatok nemük szerint külön-külön rovatban legyenek kitüntetve.

A haszonállatok összeírása minden községben, valamint törvényhatósági és rendezett tanácsu városban a legelőre való kihajtás előtt, legkésőbb azonban márczius hó végeig foganatosítandó. Az összeírási lapok április hó 15-ig a vármegyék alispánjaihoz terjesztendők föl.

A törvényhatósági, városi és a rendezett tanácsu városi polgármesterek, az összeírást teljesítő városi közegeknek, — a járási főszolgabírák pedig a községi előljáróságoknak megfelelő utasításokat adnak ki az iránt, hogy a község egész területén, tehát a tanyákon és a pusztákon levő állatállomány is pontosan számba vétessék; s meggyőződést tartoznak szerezni arról, hogy a községi előljáróságok az összeírást pontosan és lelkiismeretesen teljesítik-e.

Intézkedés történt az iránt is, hogy a kir. járási (városi) és helyhatósági állatorvosok a haszonállatösszeírást támogassák és az állategészségi vizsgálatok alkalmával ellenőrizzék; továbbá, hogy az állatorvosok ezen működése felett a törvényhatósági kir. állatorvosok és az állattenyésztési m. kir. felügyelők kellő felügyeletet gyakoroljanak.

Az alispánok, valamint a törvényhatósági városok tanácsai az összeírási

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minők 30 év óta

Mauthner Ödön

csáss. és kir. udvari szállító magkereskedésében kaphatók.

BUDAPEST, VII. KER., ROTTENBILLER-UTCZA 33.

lapokat május hó 1-ig a földmivvelésügyi miniszterhez fölterjeszteni tartoznak.

Azokra a községekre nézve, melyek magas havasi fekvésük folytán márczius hóban csak nagy nehezen volnának megközelíthetők, ugyszintén azon községekre nézve, melyekben az állatösszeírás az állategészségügyi vizsgálattal törvény alapján történt egybekapcsolása folytán későbbi időre marad, az összeírási lapok felterjesztésére május hó 15-ig terjedő kivételes határidő engedélyeztetett.

Az összeírási lapok két példányban állítandók ki. Egyik példány a földmivvelésügyi miniszteriumhoz terjesztetik föl, a másik példány pedig az illetékes mezőgazdasági bizottság részére küldetik meg az 1894. évi XII. t.-cz. végrehajtási rendelete 23-ik §-ában részletezett feladatok teljesítése végett.

Az állatszámolás eredményei elé nagy érdeklődéssel nézünk.

Természetesen az összeírás közvetlen vezetésével megbízott hatóságok megfelelő eljárásán fordul meg a végrehajtandó munkát egész sikere. Kívánatos, hogy a gazdaközönség minél szélesebb körben kellő tájékozódást nyerjen a haszonállatösszeírás fontosságáról és annak gazdasági jelentőségéről, a miről egyébként a hatóságoknak is kötelességük leendő a népet felvilágosítani, hogy az összeírás ez által is minél pontosabban keresztül vihető legyen és így valóban meg is feleljen a tényleges állapotnak és az ahhoz fűzött fontos célznak, melyet szolgálni hivatva lesz!

Dr. Hegedüs Aladár.

A külföldi állatkiállítási bírálókról.

Ugy hallom, hogy a jelenleg divó hazai bírálói módszereket alapos átdolgozás és megváltoztatás alá veszik az arra hivatott körök. Csak annyit mondhatok, legfőbb ideje is már és gratulállok ezen elhatározáshoz! Ha a japánok és kínaiak kezdik már hajdiszüket lenyírni, miért ne tennők mi is azt? Hulljon le már a czopf, az a csunya czopf és ezzel engedjen szabad teret a kiállítók jogos és főleg igazságos követelményeinek! — Legfőképen Anglia állatkiállításainak példája lebeg szemem előtt s legyen szabad azt jelenlegi formájában leírnom, mely immár Németországban, valamint Svédországban és Norvégiában is leghivebb követőkre talált, bár még ezek jelenleg az átalakulás stádiumában vannak.

Kellemes jelenség az, hogy az alkalmazásban volt point és a hármás jury-bizottság rendszere megbukott, szabad teret engedve a „szabad belátás“ szerinti elbírálásnak és az „egy bíró“ systemának. A hol még a régi rendszer fennáll az öregek nehézkedése folytán,

ott harcz folyik a fiatalabbakkal, de remélhetőleg nemsokára egész egyöntetű lesz az egész hármás király-ságban.

De nézzük meg, miért lett a point-rendszer ad acta téve? Főképen azért, mert a bírák rendesen ugys szabad belátás szerint ítékeznek s csak azután jegyzik be a pointokat és mert egyes testrészek túlmagas pointrozása a legfontosabb testrészeket érvényre nem juttatja; elég ok a mellőzésre. Igaz, hogy Angliában a létező sok fajta-klubok a vezetők és csak a Jockey-Club mintájának megfelelőleg tartanak egy legfelsőbb fórumot, mely leginkább vitás ügyeket dönti el. Minálunk az egyesületi rendszer nem fejlődött ki, a vezető egyesület pedig annyi más gazdasági ágakat karol fel és mindent centralizál, hogy speciális fajtákat felkaroló egyesületek nem igen alakulhatnak meg. Minden szál egyesül a megyei gazdasági egyesületekben, ezek ismét az országos gazdaszövetségben, a mely azután az „OMGE“-ben összpontosul. Ez igen helyesen alosztályokká (sectiókká) alakult, de jeles működésében sokoldalúsága és tulterheltsége miatt azzá nem fejlődhetett, a mit tőle vártunk, mert az országos érdeket a vidék speciális érdeke fölé helyezi, mely ismét egyes vidékek föllendülésére aligha hathat ki előnyösen. Hasonlóan járt el az angol gazdasági egyesület is, csak hogy az alosztályokból egy-egy hatalmas egyesület fejlődött, mely azután vezetője lett a kisebb regnikoláris- és fajta-testületeknek. Felállította a „Rules“-okat, vagyis szabályzatokat, melyeknek keretében működnek a speciális testületek s egyesülnek azzal, nagy országos kiállítások és versenyek rendezésében delegáltak választanak a vezető egyesület választmányába, évi egyesületi tagsági díjakat fizetnek, vitás ügyeket annak választmánya intézi el, de egyébként mindegyik külön-külön saját hatáskörében és kerületében az anyatestülettől függetlenül működik.

Elvettett a point-rendszer azért is, mert a legtokéletesebb point-rendszer a tokéletesedés előhaladásával sok változtatásokon esett át, vagyis sohasem volt az, a minek lennie kellett volna; a regnikoláris testületek pedig igen helyesen egy-egy kiállításukon szerzett tapasztalataikon okulya, időről-időre a tenyésztésben feltűnedező testrészi hibákra figyelmeztették a tenyésztőket és egy más vállalkozásuk alkalmával természetesen bíráik útján, e hibák kiküszöbölésére fektették a fősúlyt. Oly állatokat díjaztak legfőképen, melyek ezektől mentesek voltak. A tenyésztési irány előírásával természetesen javult is a helyzet.

A hármás bírálóbizottság helyét azért foglalta el az „egybiráló-rendszer“, mert azon animozus állapot állott be, hogy

„sok szakács elsózta a levest“, a detail kérdésekben véleménykülönbségek állottak elő: az „egész“, a „főbb szempontok“ rovására. Azután három egészen egyforma erős és egyöntetű bírálóból álló, a fajtát tokéletesen ismerő bizottság alig képzelhető el s ha igen, úgy előfordult mégis, hogy egyiknek vagy másik bírójának megjelenésének akadályoztatása esetében, két igazi erős bírójuk működött egy gyöngével együtt, vagy két gyöngye egy erőssel szemben. Előbbi esetben a gyöngébb bírójuk csak az erősebbek „Mitlauffer“-je s ha valamilyen még sem volt a kettővel egy véleményen, csak szánandó mosolylyal honorálták őt bírálótársai, a ki talán machinatiójukat felismerve, sohasem akart többé ezekkel együtt bírálni, sőt mint kiállító jury-tagsága alatt a kiállításától távol maradt. Ha két gyöngye mellett egy erős működik, a bírálót helytelen.

Az elmondottakat tekintetbe véve, tehát mindig csak két bírójuk bíralt, a mi a kiállítóknak és szemlélőknek a czinczárkodás szerepének gyanuját kellette. Előállottak azon ominozus esetek is, hogy a kiállítók egyenként csak megkérdezve és nem kérdőre vonva a bírójukat, vajjon miért lettek ezek vagy amazok az állatok oly alacsonyan díjazva, mindegyiktől azon választ kapták, hogy: „Leszavaztattam.“ Már most igen helyesen jártak el a regnikoláris testületek, midőn az egybiráló-systemát követelték, melyek személyében és az időszak tartamára nézve a közgyűlésükön, a ki mindenkor a fajta legjobb tenyésztői közül kerülhet csak ki, megegyeznek s annak megválasztásáról az anyaegetületet értesítik, megvitatva a kerületükben kijelölt tenésztírányt is. Ott tehát, mint látható, nem a kormány jelöli ki a tenésztírányt és az állattenyésztési felügyelőségek működését, hanem az állattenyésztési testületek végzik azt, mely mindig összeköttetésben áll az anyaegetülettel s ezzel közvetve a kormánnyal is.

Hogy egyik vagy másik bírójuk megjelenésében akadályoztatása miatt a bírálót ne szenvedjen, rendesen három hasonló kaliberű bírójuk személyének megválasztásában egyeznek meg a közgyűlés, úgy hogy a második vagy harmadik őt helyettesíthesse s e célból már három nappal a kiállítás megnyitása előtt köteles a bírójuk távolmaradását kellőleg indokolva a kiállítási bizottság (v. iroda) előtt kimenteni. A bírójuk, valamint a pót-bírójuk neve a fajta megnevezésével, melyet elbírál, a kiállítási tervezetben (program) kinyomtatandó.

A bírálót lefolyása a következő:

A bírálót közvetlenül a kiállítás megnyitása után az első napon ejtetik meg a nyilvánosság hozzájárulásával, mely nap csak abban különbözik a többiektől, hogy három-

Legjobb szerkezet. Legnagyobb munkabírás. Legkönnyebb hajtás. — Legtokéletesebb fölözés.

A LEGJOBB FÖLÖZŐGÉP AZ ALFA-SEPARATOR.

szoros belépődíj szedetik, hogy tulnagytolongság ne legyen (Angliában a belépő 1 shilling helyett 2¹/₂, néha 5 shilling szokott lenni).

A bíró, a mint a kiállításba érkezik, a bizottság irodájában jelentkezik, a hol a bírálati könyvet átveszi. A bírálati könyv felső részén a fajta és osztályszám mellett azok neve, valamint az állatok ivara ki van tüntetve, nemkülönbön azon tiszteletdíjak is felsorolva; melyek ez osztályban kiosztásra kerülnek (csak I-ső és abszolút jóságú állat tüntethető ki ezzel).

A könyv egyik része a bíró jegyzeteinek van szánva, a másik oldal pedig három perforált szelvényből áll, melynek mindegyikén két, illetve három rovat van: a tárgymutató czím, a kiadott díj foka és a törzskönyvezés részére. Az egyik a díjkiosztás czéljából a kiállítási irodáé, mely egyszersmind a kiállítási jegyzőkönyvet helyettesíti s a levéltárban megőrizendő, a másik a sajtó képviselőjének (nálunk egy könyomatos újságának felel meg) a napi lapokban és a testület hivatalos lapjában leendő közzététel czéljainak szolgálatára (megjegyzendő, hogy a kiállítás második napján már reggel oly katalógusok árusítatnak, melyekben a nyert díjak már ki vannak nyomtatva). A harmadik oldal a bíró tulajdona marad és a jegyzetoldallal fixen összefügg, mely a bírálati könyvvel a bíró tulajdona marad.

A szelvények számrovatai a katalógus-számokkal már a kiállítási iroda által töltetnek ki. *A bíró előtt a díjazandó állat az összbírálat befejeztéig egy szám marad.*

A bírálati könyvecske átvétele után a rendezővel a bírálati körbe megy.

Ezen ugynevezett bírálati kör rendezése a kiállítási csarnok közepén, vagy annak udvarán van elhelyezve s egy négyszöget képez, melyet a földbe beütött czölöpök, melyek hosszabb kötelekkel vannak összefonva, határolnak. Természetesen több, néha 8—10 bírálati kör is van egymás mellett, hogy a többi fajtákat elbíráló bírák is működ-hessenek, hogy a bírálat még az első napon befejeztethessék, a mi meg is történik. A bírálati kör rendszeren az elbírálandó fajta közelében van, hogy az elővezetés gyors egymásutánban időpocsékolás nélkül történhessen. A bírálati körben van a bíró asztala, két szék a maga és jegyzője használatára. A ren-

dező az állásokban összeállítja az osztályt, melybe az állatok benevezettek és a katalógus számai szerint bevezeteti a bírálati körbe. Minden álláson a tárgymutató száma függ két példányban, az egyik fixa, a másik leakaszthatóan egy zsinegen, mely utóbbi az elővezetés előtt az állat lánczára, vagy nyakába függesztetik. — Az állásszám tehát négyszer fordul elő, kétszer az állaton magán, a tárgymutatóban és a bírálati könyvben. A rendező a bíró jegyzőjével jelenti, hogy az osztály együtt van, mire a bírálati kört elhagyja és arról gondoskodik, hogy a bírálat befejezésekor már a másik osztály a körbe bevezethető legyen.

A bíró a bevezetett állatokat először mozgásban szemléli meg, azután egyenként és számszerint állíttatja fel és tüzetesen megvizsgálja és osztályozza. Kiselejtezi a díjra nem érdemeseket és azokat állásaikba visszaküldi. Azután jönnek azok, melyeket figyelemre méltóknak, később elismerésre méltóknak és különös elismerésre méltóknak minősít, a díjczimkéket aláírja és minden vezetőjének átnyújtja, a ki azt az állásra függeszti. Végül a legjobb visszamaradott között az I., II., III. és Tartalékdíjat kiosztja. A Tartalékdíj voltaképpen IV. díj s valamely magasabb díjazott disqualifikálása után egy fokkal feljebb lép, ha abszolút jósága azt megengedi.

A bíró jegyzője a bíró által neki tollbamondott jegyzeteket a bírálat folyama alatt beírja, az egyik szelvényt kitölti. Ezen munka végeztével a többi szelvényt is elkészíti. A mint egy osztály a kört elhagyja, a másik következik, mindaddig, míg a bíró pensuma kimerül.

Ez a bírálat lefolyása. Főmomentumok benne, hogy: *a bíró az állatokat nem ismeri, vagy csak egy számot ismer, a közönség a bírálatot végignézheti, azonkívül pedig a bírón kívül más, — mint annak jegyzője és ha egy osztály elővezetettik, a körrendezője és az állat vezetője, — a bírálati körbe be nem léphet.*

A jegyzők és rendezők tisztisége nem nobile officium, hanem napidíjas állás, tehát okvetetlenkedések részükről ki vannak zárva.

Olyan állatoknál, melyeket elővezetni nem lehet, a bírálat alatt az illető folyosó két kötél által, melyeknek végén két vaskarika van, az álláson alkalmazott két-két kampóra függesztetik, a mint egy-egy részlet elbíráltatott, az

egyik kötél eltávolíttatik, a folyosó részlete megnyílik és egy új folyosórészlet alkottatik. A közönség az elhatárolt részletig a bíró követheti.

Baromfiaknál a leemelhető ketrecek egymás mellé állíttatnak vagy pedig az imént megemelt folyosórészlet alkalmazással bíráltatik el, mindig csak a bíró jegyzőjének jelenlétében.

Vannak bírák, a kik maguk végzik a bírálati könyvbe való beírásokat s ezeknek még jegyzőre sincs szükségük.

A bíró kötelezettségei.

Minden bíró megválasztatása után szavával kötelezi magát s ezt esetleg aláírásával is meg erősíti, hogy:

1. Azon időtartam alatt és azon kerületben, melyre megválasztatott, a testület által vagy annak fenhatósága alatt rendezett kiállításokon pontosan megjelenik, (kivételt nyomós okok miatti távolmaradás indokoltsága képez), a testület által kiirt tenyésztési irány medrében legjobb és szabad belátása szerint ítélkezik;

2. Csak oly fajtákat és osztályokat bírál el, melyekben mint kiállító nem szerepel vagy pályázaton kívül állított ki és csak oly állatokat, melyek 6 hónapon belül tulajdonát nem képezték;

3. Sem a bírálat előtt, sem alatt a tárgymutatóba nem tekint, sem kiállított állatok tulajdonosai, sem tenyésztői felől nem informáltatja magát.

4. Megjelenésének akadályoztatása esetében már 3 nappal előbb a testületet erről értesíti, hogy pótbíró-társai által idejében helyettesíttethessék.

5. a) Minden fajta osztályaiban csak egy I., egy II-ik, egy III-ik és egy Tartalék (Reserveprize) adható ki, míg az alacsonyabb díjazásra alkalmasakat very highly commandet (a magyar igen elismerésre méltóknak felel meg) highly commandet (elismerésre méltó) és commandet (figyelemre még méltó) jelzőkkel látja el, mely utóbbi elismeréseket érdem szerint, de tetszés szerinti számban ítélheti oda.

b) Csak absolute és nem relativ becsük szerint osztályozza az állatokat s a díjak odaitélését is e szerint szabja meg.

c) Tiszteletdíjat csak absolute becsü állat nyerheti el, de csak I. díj nyertes.

6. Minden arra érdemes állatnak a törzskönyvbe való beiktatási engedélyt megadja.

7. A kiállítás idejének tartama alatt naponkint legalább 4 órát (d. e. és d. u.

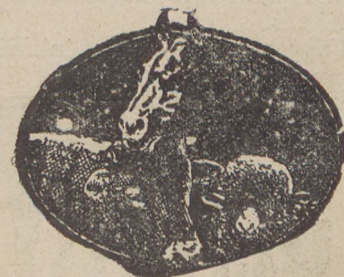
A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté”-nek

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám,

tenyészállatforgalmi osztályát

ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

Ügyköre áll: Hazánk tenyészeteinek állandó nyilvántartásából, a kereslet és kínálat lebonyolítása céljából. — Szakszerű vélemények adásából tenyésztési kérdésekben. — Mindenféle állat importjából és exportjából.

2—2-t) a kiállításban tölt, hogy a kiállítóknak a kívánt felvilágosítást megadhassa.

8. Birói ténykedése kiadásaira az esetleges utazási költségeken kívül a megállapított (Angliában Z. 5) tiszteletdíjat elfogadja stb. stb.

Egyéb birálati előírások.

1. A biró neve mindenkor két pót-biróival egyetemben a kiállítási tárgymutatóban a fajták megnevezésével, melyeket elbírál, kinyomtatandó.

2. Óvás a biró ítéletének helyessége ellen nem emelhető.

3. A biró megjelenésének akadályoztatása esetében az első, vagy második pót-biró által helyettesíthető. Ha pedig azon sajnálatos eset állna be, hogy a megjelöltek közül egyik sem jelenhetne meg, úgy a kiállítási bizottság egy a fajta elbírálásában jártas egyént kér meg az elbírálásra, s ha a fajtában kiállító volna, állatait „pályázaton kívül”-re kell helyezni, mely kijelentése az állások felett azonnal kitüntetendő. (Ez az eset még sohasem állott be Angliában.)

4. Ha tisztavérű fajták elbírálásánál valamely állat, bár az a fajtajellegnek megfelel, de tisztavérűsége ellen kételyei vannak, úgy a hozzá beosztott jegyzőtől a tárgymutató révén felvilágosítást kérhet szülei törzskönyvezése, az állat kora stb. felől, s ha ez nem nyújtana kellő felvilágosításokat, ugyancsak jegyzője útján a kiállítási irodától kéri azokat s míg ez meg nem érkezik, ítélezését felfüggeszti.

Ha valamely téves nevezés folytán oly állatot mutatnak be, mely nem a fajtához vagy osztályához tartozik, azt a biró a fajtát elbíráló birótársához utasítja s jegyzője erről az illető birót azonnal értesíti.

Ha pedig oly állat lett tisztavérűnek minősítve és díjazva, melyről kiderül, hogy nem az, — a kiállítási bizottság, illetve később a kiállítást rendezett testület a díjat megvonhatja, illetve visszakövetelheti, a törzskönyvbe való beíratás pedig megsemmisítendő stb.

Ime a birálat lefolyása és néhány szemelvény a biró kötelességeiről és birálati előírásokról. Kivánatos volna, ha mindezeket úgy a birálati rendszer megváltoztatását eszközölő bizottság tekintetbe venné, nemkülönben kiállítóink is ehhez hozzá szólának, mert ez igényel még correcturát, mivel ez sem tökéletes.

Nagyon rossz a rennoménk különösen Németországban, a hol az alantihoz

hasonló kifakadásokat hallottam, sőt részben olvastam is: „Zumeist vorzügliches Zuchtmaterial, eine Menge der Abzeichen geschmückter Herren, die nichts thun, als Protectionen austheilen und ein Richtersystem, dass Gott erbarm!!“

Beck Péter.

A zabliszt mint borjutakarmány.

A lefölözött tej javítására nagyon sokan ajánlják és használják a zablisztet, melyet a tejbe keverten borjak takarmányozására használnak föl. E czélra a zabliszt különösen alkalmas és jó takarmánynak bizonyult, mert nemcsak hogy tápláló és javítja a soványtejet, de e mellett könnyen emészthető is, a mi pedig ép a borjutakarmányozás szempontjából kiváló figyelmet érdemel. A zabliszt, — emez említett pompás tulajdonai folytán, — a francia gazdák által nagy előszeretettel használtatik s a francia vajgazdaságokban ez a legelterjedtebb és legkedveltebb tejjavitó borjutakarmány, melyet kiváló sikerrel alkalmaznak, a mint azt a vonatkozó összehasonlító kísérletek is kétségtelenül beigazolták.

Gohren szerint a zabliszt átlagos összetételében 12% vizet, 17.7% nitrogéntartalmu anyagot, 6% zsírt és 63.9% nitrogénmentes vonatanyagot (szénhidrátot) tartalmaz. Színe világos szürke; ize kellemes és ép ez okból a borjak igen szívesen eszik. Temészetesen a borjuk eleinte csak nagyon kis adagokat kapnak s csak fokozatosan lehet a napiadagot szaporítani, mert a gyenge borjuyomrot e takarmányhoz lassan lehet és kell hozzászoktatni. A szoktatást a francia gazdák egy különös eljárás szerint üzik. Eleinte ugyanis nem etetik, hanem a föletetendő lefölözött tejben átfőzik, majd a tejet a zablisztről leszűrik és csak a leszűrt tejet adják a borjunak. Egy 6—8 napos ilyen szoktatási idő után azután már a zablisztet is föletetik. A francziák eljárása egyébként a következő: 10—14 napig a borjut rendes anyatejjel táplálják. A 15-ik napon elvonnak 1 liter anyatejet s ehelyett zabliszttel főtt s átszűrt soványtejet adagolnak. 6—8 napi idő után a zablisztet már nem szűrik le, hanem a tejbe keverten ezt is föletetik, naponta elvonván a borjutól 1 liter teljes tejet s helyettesítve azt 10 gramm zabliszttel kevert lefölözött tejjel — egész addig, a míg az egész teljes tej takarmány egész mennyiségében lefölözött tejjel pótolatik. Ettől kezdve a napi zablisztadag növeltetik, úgy, hogy a borju egy hónapos korában már napi

150 gramm zablisztet kap. A következő 2 hónapon át minden harmadik napon napi 30 gramm zabliszttel többet adagolnak, úgy, hogy például a negyedik hónapos koru borju naponta már 1 klgrm zablisztet kap.

Ezen borjutakarmányozási rendszer eredményei a St.-Maire, Donstiennes és Eapion-ban végzett összehasonlító kísérletek adatai szerint fényeseknek nevezhetők, mert az 1 klgrmnyi élősulygyarapodás rendkívül olcsóba, csak 42 centimesbe (circa 40 fillér) került.

A kísérletek tehát igazolták a francia gyakorlati gazdáknak a zabliszt iránti előszeretetét s beigazolták, hogy a zabliszt előnyösen használható föl borjutakarmányul annál is inkább, mert kitűnt az is, hogy a szervezetre is nagyon kedvező hatással van és mert kivált a hus és izmok erőteljes fejlődését segíti elő.

D. L. T.

A lovak falrugásának leszoktatása.

Némely lónak meg van az a különös szokása, hogy az istálló falakat éjjelen át folyton rugja. Ez a passziójuk annyira megy, hogy reggelre már lenn van a patkó is lábukról, és nemcsak hogy a fal vakolatát rugják le, hanem ha deszkából van, azt szétrugják, és lábukat is megsértik. Semmiféle rendszabályozás eddig nem használt. Ezek a következőkből állottak: 1. Naponta dupla foglalkoztatás. 2. Egyedül állítás. 3. Két csendes ló közé állítás. 4. Az istálló ki-világítása éjjelre. 5. Homokzsák felkötése a lágyékra. 6. Fagolyó kikötése. 7. Kipárnázása a falaknak.

Besder M. Cunreau (németországi) birtokos gazda, arra a gondolatra jött, hogy megbéklyózza a ló hátulso lábait. E végből a csánkok fölé szijakkal csatolt egy erős kötelet (lásd 1-ső és 2-ik ábrákat) és úgy csatolta rá a lábakra, hogy 30 centiméternél távolabb szét nem tehetette a lábait. Ez időtől fogva a kanczája nem rugott többet, hanem daczára a béklyónak, éjszakára lefeküdt. Később a béklyószijakat belül lemezzel vont be, ne hogy belevágodjanak a husba. A szijakat oly lazán csatolta össze, hogy az ujjat még be lehessen a ló lába és a szij közé dugni. Az utánzások más lótulajdonosoknál hasonló jó eredménnyel jártak.

Szivattyuk és Mérlegek

GARWENSVERKE

Központi igazgatás:

Wien, II., Handelsquai No 130.

Városi mintaraktár: GARVENS W.

Wien, I., Schwarzenbergstr. 6.

Adat a dr. Ekenberg-féle szikkasztással előállított por-tej jövedelmezőségéhez.*

Többször is ismertettem e lapban az Ekenberg-féle készüléket és az eljárást, melylyel a soványtej (szeparátorral lefőlözött tehéntej) 60 C. fok melegben szilárd tömeggé szikkasztható s aztán lisztte örölve mint tartós tej hozható forgalomba nagy távolságokra is.

A Martin Ekenberg-féle részvénytársaság Stockholmban két nagyságban gyártja az erre szolgáló készülékeket (exsikkatort) és pedig egy kisebb formában, mely óránként 250—300 és egy nagyobb alakban, mely óránként 600 liter soványtejet dolgoz fel. Az elsőnek felállítási költsége 7000, az utóbbié 10,000 korona (a mi pénzünkben is circa ugyanannyi).

A kisebbik készülék nyolcz óra alatt mintegy 2000, a nagyobbik circa 4000 liter tejet szikkaszt ki, körülbelül 10% száraz tejszínű anyagot szolgáltatva, mely a helyszínen tejdarává alakítható s mint ilyen szállítható a részvénytársaság malmába, hol lisztte örlik. A társaság kötelezi magát, hogy a gépeivel előállított tejdara egész mennyiségét 100 kg.-ként 32 korona árban átveszi.

A „Mileh-Zeitung“ f. évi 6. számának egyik közleménye szerint egy ilyen tejszikkasztó és daráló kisebb berendezkedés jövedelme — ha számításba nem vétetik az erőforrás (motor) kamatja és amortizációja — naponként a következő :

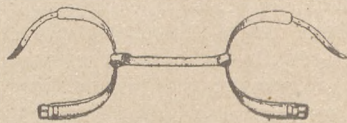
Előállítható 200 kg. tejdara à 32 kor. 100 kg.-ként = 64 korona. Üzemköltség (munkabér, szén, olaj, csomagolás)napi nyolcz órára 10 korona 40 oere. A tejdara szállítási költsége Stockholmba kilogrammonként 2 oer = 4 korona. A berendezkedés kamatja és amortizációja 3 korona 12 oer, összesen 12 korona 52 oer, brutto jövedelem tehát 46 korona 48 oer 2000 kg. soványtej után, vagyis kilogrammonként 2:32 oer, a mi a mi pénzünkben circa 2:5—3 fillér.

A nagyobb gép igénybevétele esetén a jövedelmezőség még kedvezőbb.

Mint hogy a lefőlözött tejet igen kevés tehenészet értékesítheti nyersen egy oernél magasabb árban kilogrammon-

ként, feldolgozás esetén 1:32 oernél magasabb árban értékesül az.

Egy feldolgozó tejesarnok, mely na-

1-ső ábra. Béklyó a ló hátsó lábaira.

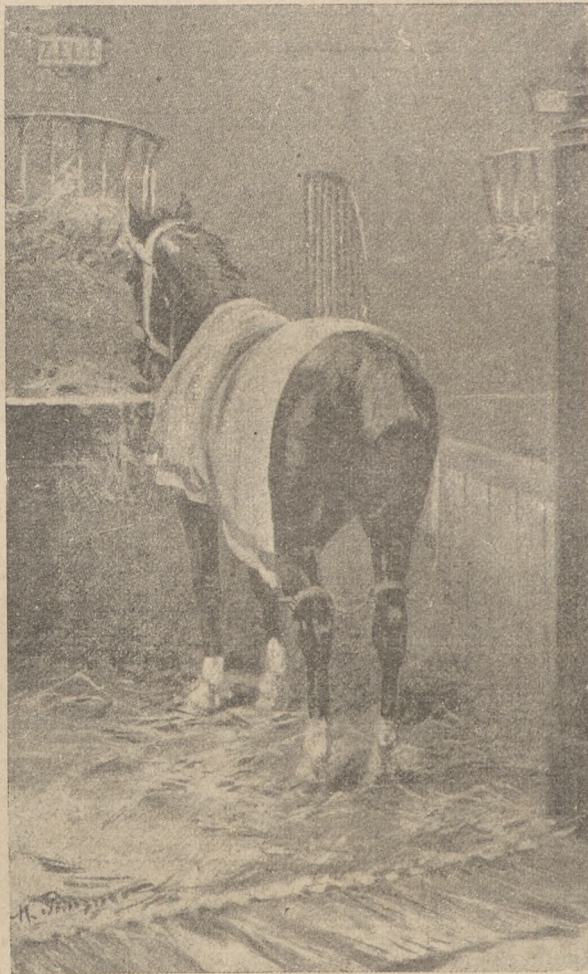
ponta pl. 10,000 kg. teljestejet fölöz le, nyer circa 8500 kg. soványtejet; ebből a részvényes szállítók házi használatra

megbirja s ez is 26 korona napi jövedelmet jelent, a mi a teljestej árának 0:26 oerrel történő emelkedését jelenti egyszersmind kilogrammonként.

A tejdarának nagyobb mennyiségben történő előállítására természetesen több tejgazdaság egyesülhetne s s berendezhetne egy központban pl. 20,000 kg. napi feldolgozásra szolgáló gyárat, melybe a részvényesek sovány tejüket szállítanák. Egy ily gyár körülbelül 75,000 koronából megépíthető s berendezhető.

A teljestej jövedelmezőségének többletét eként kg.-ként csak 0:5 oernek vévén fel, egy oly tejgazdasági szövetkezés, mely naponta 10,000 kg. tejet produkál, évenként 18,000 korona nyereség-többletet tehetne kasszájába s ha például a malmói kerület tehenészetei, melyek évenként legalább 175 millió kilogramm teljestejet produkálnak, a sovány tej ilyen értékesítésébe fognának, nem kevesebb, mint 875,000 kor. évi többjövedelemre tehetnének szert.

Hát ilyen nagy dimenziójúvá persze nem fejleszthető általánosan a tejpör-előállítás, de a mondottakból az bizonyos, hogy a mennyiben, mint jelezve volt, a szikkasztó-készülékeket gyártó részvénytársaság az előállított tejdarát átveszi, a vállalkozás nagyobb rizikóval nem járhat. A gyakorlatban két ily berendezkedés tényleg már jó sikerrel működik s magának a produktumnak (a tejpornak) kétségtelenül van jövője a konzumban, például a háztartásokban is, de még inkább közintézetekben, (kórház stb.) hadseregi, tengerészeti élelmezésben, czukrászatban, sütődékben stb. jövője van annál is inkább, mivel ára a forgalomban aránylag alacsonyra szabható. Ez ár jelenleg 40—50 oer kilogrammonként, tehát körülbelül ugyanannyi fillér a mi pénzünkben s mert ez az egy kg. tejpör mint-

2-ik ábra. A béklyó fölillesztése a ló lábaira.

s borjunevelésre mintegy 2500 kg.-ot visszavesznek. A visszamaradt és tejdarává feldolgozott 6000 kg. soványtej tehát kilogrammonként 1:32 oer = 79 korona 20 oer jövedelmet jelent naponta.

Hát igaz, hogy már a kisebb szikkasztó gép az üzembentartásra legalább 10 lóerőt igényel s e felett kevés tejgazdaság rendelkezik; 2000 kg. soványtej szikkasztását azonban még így is

egy 10 kg. tejnek felel meg, a fogyasztásban e tej kilója 4—5 oer (4—5 fillér) volna. Ez különösen tejben szegény vidékek élelmezésében bizonyára figyelemre méltó momentum s más irányban is megérdemli a további tanulmányozást és a fejlemények figyelemmel kísérését, kecségtetőnek bizonyulás esetén pedig hazánkban is ily berendezkedések felkarolását, életbeléptetését.

Mi.

* L. e lapok 1905. évi 7-ik számában is.

PERFECT

PFANHAUSER ANTAL, Budapest, V., Báthory-u. 9.

separatorok,
tejszállító kannák,
tejhűtő készülékek,
vajköpülő gépek,
vajgyuró gépek.

Teljes tejgazdasá-
gok, berendezések
és eszközök.

Alamizsna tej-utalványok alakjában.

Házaló vagy utczaikoldusoknak pénzben adni alamizsnát: a legtöbbször elhibázott dolog, mert az a pénz majdnem kivétel nélkül pálinkás-bódék kasszájába vándorol, tehát nem segít, hanem ront az alamizsnára szoruló emberen. Követésre méltó hát az a vidéki szokás, hogy a rászoruló kenyér, ételmaradék, ruházati tárgy alakjában részesítetik alamizsnában s örvendetes, hogy nagy városokban is terjed a naturálékban s nem pénz-alakban nyújtott alamizsna-adás. A felruházó, kenyér- és tejosztó intézmények érdemesek is minél messzebbmenő pártfogásra éppugy, mint az iskolai ingyenes élelmezések. Ám ezek mellett házaló és utczaikoldusok, szemérmes háziszegények, keresetnélküliek, dolgozni nem tudó aggok, gyermekek lépten-nyomon nyújtják felénk alamizsnáért kezüket s mi legtöbbször pénzben járunk hozzá segítségükhöz. — Ha megfigyeljük, az ilyen koldus-gyereket, mihelyt egypár fillérjük van, társaival pénzben játszani áll „krajczár ütést”, sőt kártyát is; a kisebb festett czukorkát, likörkét vásárol, a nagyobb cigarettát is, az élemedett pedig pálinkát.

Pedig rendszerint valamennyinek korog a gyomra, lerí róla a koplalás, rossz táplálkozás, el van kényszeredve fizikailag, el van metelyesedve erkölcsileg. S ezt mi „jószívű adakozók” filléreinkkel tulajdonképpen elősegítjük.

Vajjon nem volna-e jobb, ha nagyobb kenyérsütők, hentesek, tejszarnokok és menhelyek nyomtatott utalványokat bocsátanának az adakozni vágyók és akarók rendelkezésére 2—3—5—10 és 20 fillér árban, hogy pénz helyett azt adhassák alamizsnául a rászorulóknak, hogy azok aztán kijelölt helyeken kenyeret, tepertőt, éjjeli szállást, teljes és lefőlözött tejet kapjanak értük a szerint, hogy mire van éppen legégetőbb szükségük. Tíz adakozónak a 5 fillér ilyen alamizsnájából a boldogtalan éhező ember már élkezhetne, menhelyen éjjel meghúzódhatna s a mi fő, testet-lelket öllő pálinkához nem, vagy kevésbbé jutna.

Különös tekintettel a gyenge, boldogtalan nőnemre és gyermekekre, kik pl. ujságárusulás lárvája alatt is a járókelők irgalmára appellálnak utczaszerte a fővárosban, ilyen filléreket reprezentáló kenyér- és tej-utalványok nagy jótétemény volnának; nekünk adakozóknak nem kerülne többre, mint a nyers pénz, ők megkapnák baksisukat s rosszra el nem költhetnék; bár szerény, de új jövedelmi forrás nyílnék egyben az emberiség nemes védelmét is szolgálva, a tejszarnokban, kivált az ugy is igen nehezen értékesíthető soványtej és aludttej pénzzé tevésében és a sütő-, hentesiparban, rovására persze az alkoholnak, melyet azonban a szegény néptől elvonni, vagy melynek fogyasztása elé akadályt gördíteni egyenesen kötelesség.

Közölve volt e helyen,* hogy külföldön a szegény népet egészséges és lehetőleg olcsó tejhez juttatandó s ez állati termék értékesítésének több esélyt biztosítandó, meleg tejet kiszolgáltató automatákat állítanak fel. — Hatalmas dolog ez is, de pénzbedobással jár, az alkohol ördöge ott incselkedik hát a filléreket szorongató háta mögött.

Mi más volna az, ha például a központi tejszarnok utalvány-szelvényeket árusítana fiókjaiban, hogy mi adakozni akarók azt úgy vásárolhassuk, mint pl. a vendéglői coupon-füzeteket; mi más volna az, ha az a boldogtalan szegény 10—20 ilyen pár filléres szelvényt koldulás útján, vagy másképp kézhez kapva, azzal a központi tejszarnok bármely fiókjába elmehetne, hogy ott tejet vegyen rajta, vagy nagy hentesek, mészárosok, sütődék ily utalványain elélelmiszereket.

Hogy ez nem ábránd, hogy ez kivihető, mutatja az augsburgi példa. Ott a központi tejszarnok tényleg rendelkezésére bocsát a vásárolni szándékozóknak (ezideig nyolcz és kilenc pfennig szelvényeket, melyekért fél liter teljestej és egy liter lefőlözött tej kapható) egy-egy coupon-füzetben arra a célra, hogy azok pénz helyett alamizsnaként szegényeknek adhatók s

* „Állattenyésztési és Tejszarnokügyi Lapok” 1904. évi 28. szám.

azok által a tejszarnok bármely árusító helyén tejt bevéltathatók legyenek.

Budapest hajléktalanok menhelyeinek vezetősége is követhetné a példát s mi adakozók okvetlenül megnyugtatóbbnak találjuk, hogy tizenhat fillérünk, melyet a menházak előtt didergő hajléktalanok adunk, hogy bejuthasson az éjjeli szállásra, nem alkoholra megy, hanem szelvény alakjában belépő-jegyül szolgál a menhelyre s egyébre fel nem használható.

Különösen a soványtej és aludttej értékesítésének e terén annyira nem fényesek állapotaink, hogy azoknak ily módon nagyobb kelendőseget s esetleg és éppen ezzel jobb árt teremteni feladatunkat kell hogy képezzék, nem is tekintve, hogy ezzel szociális téren is kívánatos, hasznos cselekszünk. Érdemes hát mindenképen gondolkodóba esnünk az itt mondottak felett s érdemes, hogy még a jótékonyági egyesületek is figyelemre méltassák a segítségnek ezt a formáját.

Monostori K.

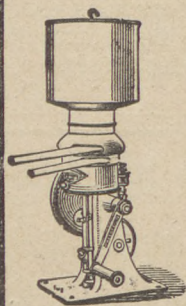
VEGYESEK.

Személyi hírek. Ő felsége a király *Pirkner János* országos állattenyésztési főfelügyelőnek és *Krisztinkovich Ede* miniszteri osztálytanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet és jelleget, *Lisznyai-Damó Tihamér* és *Józsa László* osztálytanácsosi címmel fölrüházott műszaki tanácsosoknak pedig az osztálytanácsosi jelleget adományozta. A kitüntetettek mind bőven rászolgáltak a kitüntetésre s főleg *Pirkner János* és *Krisztinkovich Ede* szereztek hivatalos működésük során olyan érdemeket, a melyeknek jutalmazása és kitüntetése általános meglepedést és örömet keltett.

A jól megérdemelt kitüntetésekhez mi is a legmelegebben gratulálunk.

Tallián Béla földművelésügyi miniszter *Pályi Sándor* czibakházai lakost Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye tiszai alsó, *Grof Sándor* ecsegi lakost Nógrád vármegye sziraki járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

A haszonállatok összeírása. — *Tallián Béla* földművelésügyi miniszter

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejszarnokügyi gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj- és sajtgártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejszarnokügyi gép- és eszkozygár
FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI. k., Jász-utca 7.

Svéd Globe Separator.

VAJKIVITEL. Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját és turót évi kötés mellett korlátlan mennyiségben a legmagasabb árakon veszünk át.

— Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve. —

elrendelte a haszonállatok összeírását és erre a célra a törvényhatóságoknak az összeíró lapokat megküldötte. Az összeírás ebben az évben fontos azért, hogy a takarmányhiány az állatállományban milyen változást hozott. Mivel ez az összeírás az állattenyésztés összeírására és az értékesítésére megbecsülhetetlen adatokat nyújt, a miniszter elrendelte, hogy a haszonállatösszeírás a faji, ivari és korbeli különbségeket részletesen tüntesse fel. Az összeírás a legelőre kihajtás előtt az állategészségi vizsgálattal kapcsolatosan történik. Minthogy az állatösszeírás kellő sikere a járási és városi hatóságok, mint közvetlenül vezetőik megfelelő eljárásán fordul meg, a miniszter felhívja őket, hogy az idén azzal a buzgalommal és odaadással teljesítsék ezt a fontos feladatukat, mint a múlt évben.

Tenyész-szarvasmarha-ésbikavásár Gyöngyösön. A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület 1905. évi március 20-ik napján tartja a gyöngyösi vásártéren díjazással kapcsolatos II-ik tenyész-szarvasmarha-és V-ik bikavásárját. A vásárra vonatkozó tudnivalókról bővebbet a hirdetmény ad, a melyet a gazdasági egyesület titkári hivatala Gyöngyösről készséggel küld meg az érdeklődőknek.

Vidéki tenyészállatvásárok. — A *kisvárdai* gazdakör híres országos tenyészállatvásárját március 12-én és 13-án rendezti. — Az *udvarhelymegyei* gazdasági egyesület február 28-án és március 1-én *Székelyudvarhelyen* erdélyi magyarfajta szarvasmarha tenyészállatokból kiállítást és országos vásárt rendezett. Az összes magyarországi kiállító állatai díjazhatók voltak. *Szell* Kálmán rátótheraházi tenyésztében 20 fiatal bikát vásároltak a minap a dunántúli községekbe. A szimmenthali tenyészetet legutóbb egy nagyobb német társaság is megtekintette.

A tenyészállatvásár. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület március 25-én és 26-án tartandó országos tenyészállatvásárjára nap-nap után folynak a bejelentések. A vásárrendezőbizottság kérésére a földmivelésügyi miniszter március 20-tól április 5-ig Budapest keleti pályaudvart marharendező állomásul engedelmelte, így a vásárra érkező, vagy onnan elszállítandó tenyészállatokat a Tattersall közvetlenül közelében lehet a vasuti kocsikba berakni. A Magyar Mezőgazdák Szövetségének az idén is nagyobb, külföldről importált tenyészállatkollektívával vesz részt a vásáron, a melyet nem kéz alatt, hanem árverés útján fognak eladni.

Pirostarka bikavásár Zsombolyán. A torontálmegyei gazdasági egyesület folyó évi február hó 26-án tartotta meg a VI. díjazással egybekötött pirostarka tenyészbika vásárt Zsombolyán. A vásárra a kisgazdák 90 darab bikát hajtottak fel, melyek közül 60 darab 500—700 korona árban eladott s így a kisgazdák az általuk nagy gondal felnevelt fiatal bikákért jelentékeny jövedelemhez jutottak.

A vásárt igen sok torontálmegyei és temesmegyei földbirtokos és több ezer kisgazda látogatta meg.

Svájcz lóbevásárlása. A svájci szövetségi kormány a földmivelésügyi miniszterium útján arról értesítette az OMGE-t, hogy f. é. április hóban 40 darab katonalovat óhajtana Magyarországon beszerezni. Ezeknek a lovaknak 4 éves, korrek járásu és állasu, hosszú nyaku,

jó hátvonalu, tiszta csontu és izmu, jó patáju, legalább 168 cm. magas (szalagal mérvé), katonatiszti lovaknak kell lenniök. Az átirat szerint legjobban megfelelénének azok a lovak, a melyek a mezőhegyesi törzs befolyása alatt tenyésztettek. A szövetségi kormány darabonként 1200—1250 koronát fizetne a lovakért. Az OMGE e felhívásra a svájci kormányknak az április 8—12. tartó budapesti luxuslóvásárt ajánlotta figyelmébe, mint ahol a lovakat legkönnyebben be lehet szerezni. Svájcz ezen lóbevásárlása előre láthatólag nagyobb arányu üzleti összeköttetéseknek lesz kiinduló pontja, ezért az OMGE felszólítja a magyar tenyésztőket, hogy minél inkább használják ki az áprilisi budapesti luxuslóvásárban kínálkozó alkalmat.

Lókiállítás Bécsben. A cs. és kir. bécsi gazdasági egyesület Bécsben május hó 20-tól 28 ig a Práterban lókiállítást rendez. Ez lesz az egyesület 25-ik jubileumi kiállítása és mint ilyen, különös ünnepélyességgel fog megnyitni. A bejelentések a gazd. egyesület (Wien) lötenyésztési osztályához küldendők be. A lókiállítás céljaira ő felvége a osztrák császár egy tiszteletdíjat adományozott.

A sertésüzlet 1904-ben. Az Első Magyar Sertésbizalmi Részvénytársaság XXXV. évi jelentésében beszámol a sertésüzlet állapotáról 1904-ben. A lefolyt év nem tartozott a jobbak közé. Közgazdasági életünk rendezetlenségéhez járult a szük termés és az ennek következtében beállott takarmányhiány a II. félévben a hizlalást olyannyira megdrágította, hogy az végeredményében jelentékeny veszteséggel járt. Ehhez járult, hogy a még mindig uralkodó sertésvész miatt hizlalandó anyag nem kellő mennyiségben állt rendelkezésre és igen drága volt. Nemkülönbön az is, hogy a zsiradék-üzlet oly bizonytalan

Szuperfoszfátot,

kénsavas kálit, kénsavas ammont, chilisalétromot, káinitot, 40 %-oskálitrágyasót és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a * * * * *

„Hungária“

műtrágya-, kénsav- és vegyi-
* ipar részvénytársaság *

BUDAPEST
V., Fürdő-u. 8.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részvénytársaság

Budapest, Muzeum-körut 19. sz.

<p>BANKOSZTÁLYA</p> <p>utján törlesztéses jelzálogkölcönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra leelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi ki vonat és kataszteri birtokívt</p> <p style="text-align: center;">VÁLTÓ-</p> <p>kölcönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdasásteleknek, —</p> <p style="text-align: center;">KÖLCSÖNT</p> <p>orsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.</p>	<p>GÉPOSZTÁLYA.</p> <p>utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:</p> <p>Gazdasági gépeket, Gőzcséplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egytetemes acél-ekéket, Gazdasági malom-berendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészy. berendezéseket, Szecskavágók, Répavágók, Morzsolók, Darálók.</p> <p>Árjegyzék, költségvetés, szaksteru felvilágosítás ingyen.</p> <p>— Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges mgerendésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.</p>
---	---

„DERBY“ melasz abrak-takarmány

Főülmul és pótol minden más takarmányt.

A „DERBY“ erőtakarmány tartalmaz melasz, buzakorpát és szárított répa szeletet: lovak, tehének, hizók részére

Legjutányosabb napi árak.

Bevetve a m. kir. honvédezeknél, a koronauradalmakban, állami telepeknél és minden számottevő uradalomban.

Elismerő nyilatkozatok, köszönő levelek rendelkezésre állanak.

Figyelmeztetés: Óvakodjunk az értéktelen tözeggel kevert és egyéb hangzatos nevek alatt forgalomba hozott takarmányoktól. — **Gazdák!** Utasítsanak el minden oly melaszal kevert utanzott erőtakarmányt, melynek hordozó anyagait az eladó titkolja.

A „DERBY“ erőtakarmányok összetételéért és hirdettét emészthető tápegységéért szavatol az

Erőtakarmánygyár részvénytársaság
igazgatósága.

Gyárak: BUDAPEST, HATVAN (cukorgyár) és TÓTMEGYER. Központi iroda: BUDAPEST, IX., Üllői-ut 117. szám. (Telefon 51—32).

Megrendelhető:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Epest, V., Alkotmány-u. 31. és a Gazdasági, Kereskedelmi és Iparbank rész. társaságnál, Budapest, IV. ker., Muzeum-körut 19.

és ingadozó volt, mint az előző évben; a zsir- és szalonna-árak oly nivón tartották magukat, a mely a sertésárakkal nem volt arányban és az amerikai nagyobb behozatal; továbbá a forgalomba hozott különféle zsiradék-szurrogátumokkal, a melyek olcsóbb áron keltek el, érzékeny versenyünk volt, különösen Ausztriában, a hova sertészsir-kivitelünk majdnem 20,000 méter-mázsával kevesebb volt ebben az évben. Végül még a kedvezőtlen üzletmenetre ólomsúlyljal nehezedett az is, hogy a vámkülföldre nem vihettünk ki semmit, csakis a belföld és Ausztria forgalmára voltunk utalva, főleg Bécsre, a hol a szükségletnél nagyobb felhajtások miatt kedvezőtlen és jelentékeny árhullámzásoknak voltunk kitéve. A piacunkra felhozott sertések értéke az elfogyasztott eleséggel együtt 34.426,279 koronára, az elszállítottaké, a készletek levonásával, 30.334,580 koronára rugott. — Piacunk sertésállományából Budapest 91,330 darabot fogyasztott. Bécsbe 23,382 darab szállított, 5000 darabbal kevesebb, mint az előző évben. Ausztria tartományai 11,663 darab sertést, belföldre 66,583 darabot szállítottunk. Az összes forgalomban a készlet levonásával Szerbia 151,930 darabbal vett részt.

Vajverseny Magyaróvárton.

A magyaróvári szarvasmarhatenyésztő egyesület a mosonmegyei szövethatóságok között vajversenyt rendezett. A vajverseny célja volt, hogy száz liter tejből melyik vajszövetkezett termék leg több vajjat. A nyertes vajmesterek részére Tallián földművelésügyi miniszter megfelelő jutalmat utalványozott.

„Állatvédelem“ czímmel az „Országos Állatvédő Egyesület“, Kukuljevič József kir. állatorvos szerkesztésével, újra kiadja hivatalos lapját. Az egyszerre megjelent első két szám állatvédelmi cikkekkel kívül tartalmazza K. Nagy Sándor „Oltalom-levél“ czímű beszélyét és folytatólagosan közli Schoenaich-Carolath Emil herczeg „A kavicsgödör“ czímű elbeszélését, melyet Ferke Ágost fordított magyarra. Előfizetési ára 1 évre 2 korona.

Minden gazda, ki separatorok iránt érdeklődik, kérjen a **Baltik-Separatorról** árjegyzéket. Saját magát károsítja meg, ha tejfölözöt vásárol a nélkül, hogy e legtokéletesebb separator jóságáról meg nem győződött volna. — A **Baltik**-hirdetést olvasóink figyelmébe ajánljuk.

APRÓK.

A villamosság hatásáról a tejelváltásra valóssággal csodás dolgokat ír a „La Laiterie“-ban Fr. Mavre. Az eljárás nagyon egyszerű és alig kerül költségbe, az eredmény pedig az, hogy a tej mennyiség $\frac{1}{3}$ -dal megszorodik még akkor is, ha a tögyet csak 4—5 napon át villanyozták napon-

ként 25—30 percig. A villamfejlesztőgép két sarkára erősített rézsodrony mindenikének végéhez konyhasó-oldatba mártott szivacsot kötöttek. A szivacsokat a tögy jobb és baloldalán illesztették közel a hashoz, ezután megindították a villamáramot és mind a két szivacsos csap szépen csendesen simították a tögyet, hogy a villamosság át megátjárja annak minden részét. Ügyelni kell azonban, nehogy az áram nagyon erős legyen és az izmok összehúzódását okozva, fájdalmas is legyen. A megvilámozott tögy kemény lesz, megduzzad, a tejerek megtelnek és néha tejeseppék mutatkoznak a csecsbimbón. A csupán három napon át megvilámozott tehének $\frac{1}{3}$ -dal több tejet adtak később is mindvégig, a nélkül, hogy többet villamozták volna. A tej teljesen változatlan maradt, csupán a foszforsavas mész mennyisége apadt meg, ezen azonban takarmány adagolásával könnyen lehetett segíteni. Hollandiában, Svájcban és Amerikában állítólag régebb idő óta kísérleteznek, kipróbálandó a villamosság hatását a tejmirigyek működésére s az eredmény mindenütt meglepő volt. Tekintetbe véve azt a körülményt, hogy a villamáramnak izgató hatása van az idegekre és ezek útján a vérerekre — nem lehetetlen, hogy a tejmirigyek működésére is élenkitőleg hat. M. Z.

Hogyan lehet vajjat hosszú időn át eltartani? A vaj különösen nagy szerepet játszik a tengeri vitorlászajókon, a hol úgy a reggeléhez, mint vacso-

rához kapja naponta a legénység, különösen angol és német hajókon. A vajjat ott nem borax, borsav, szaliczil és timsó segélyével konzerválják, hanem egyszerű konyhasóval, még pedig úgy, hogy egy kilogramm vajra egy kávéskanálnyi sót számítván, a vajjat a sóval alaposan összegyurják és fahordócskákban zárják el, vagy külön e célra készült száraz fazekakban, melyeknek a száját hólyagpapirossal kötik le. Ily módon a vaj hónapokig eltartható anélkül, hogy kellemes ízéből csak a legcsekélyebbet is veszítené. Egy másik módja a vajkonzerválásnak abban áll, hogy azt kiolvasztják rendes tűzön, mintegy 40—50 foknyi hőség mellett s közben a buborékokat és habot szorgalmasan lefölik róla s ha már felolvadt és tiszta, akkor hat órán keresztül állni hagyják s azután hordóba teszik, még pedig úgy, hogy vászonruhán keresztül szűrjük, a mi által teljesen megtisztul. A hordók anyaga lehetőleg kemény fából legyen s tetejükön légmentesen elzárják őket. E célra is lehet vajas fazekat felhasználni, de nem szokás, mert az olvasztott vajjat mindig nagy edényekben szokták eltenni. Ily módon a vaj éveken át eltartható, de jóval drágább, mint a sós, mert az olvasztásnál, lefölikésnél és leszűrésnél eredeti súlyából mintegy husz százalékot veszít.

Állatkereskedelem.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok“ eredeti tudósításai.

Budapesti marhavásár, 1905. évi márczius 2-án. Felhajtás: — **Vágómarhák**: magyar ökör 1290, magyar tehén 619, szerbiai ökör 357, szerbiai tehén 28, bivaly 55, bika 190, összesen 2584 darab.

Gazdasági marhák: A vásár e héten is zárlat alatt állt.

Következő árak jegyeztettek: hizott magyar ökör I. 70—76. kiv. 78— korona, II. 62—68 kor., III. 52—60. Magyar legelőmarha 48—68. Szerbiai ökör I. 56—66, II. 46—54 kor. Bika 50—72. kiv. —, bivaly 38—52. Magyar tehén 42—66, tarka tehén 44—70 korona. Mind 100 kg.-ként élő súlyban.

A felhajtás e héten cirka 200 darabbal kisebb volt ugyan, mégis, mivel a konzervgyárak e héten nem vásároltak, az árak a gyengébb minőségeknél 3 keronával a közepeseknél pedig 2 keronával esőkentek. Elsőrendű marhák ára változatlan s erre a kereslet is élénk volt.

Budapesti szurómarhavásár, 1905. márczius 2-án. Felhajtás: Belföldi élő borjú 222 drb, leölt 21 drb, növendék marha élő 45 drb, bárány élő — drb, bárány leölt 1480 drb, Árak: belföldi élő borjú I. 78—86, kiv. 88— leölt borjú 82—90. Növendékmarha 40—62, bárány élő 10—16 kor., leölt ——— korig. Irányzat élénk volt.

Kőbányai sertésvásár, 1905. márczius 2-án. Hizott sertések ára: A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz párja 400 kgon felül 120—121 fillér. Öreg közép párja 300—340 kg. 120—121 f. B) Magyar: Fialat nehéz (páronkint 320 kg. felül) 127—128 f., közép (páronkint 251—300 kmgig terjedő súlyban) 126—127 f. C) Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgammon felüli súlyban) 127—128 f. Közép (páronkint 240—260 klgammig terjedő súlyban) 125—126 fill., könnyű (páronkint 240 klgammig terjedő súlyban) 123—124 f. fogyasztási adóvonalon kívül.

Sertésleltés szám volt: 1905. febr. 25-én 18885 drb. Érkezett 2980 drb. Ösz-

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvénytársaság,

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági géppárának

vezérigazgatója.

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Tiszta acélanyag saját hámorainkból!

Eltörhetetlen

tégelyacélekefej.

Páncélacélkormánylemez.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk. Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajmivelő gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szak-szerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Rövidített levél cím: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgönyeim „Agraria“ Budapest.

szesen 21865 drb. Elszállított: Helyi fogyasztásra 1226 darab. Belföldre 903 darab Bécsbe 120 drb. Osztrák tartományokba 448 drb. Szappanfőzőbe 15 drb. Összesen 2712 drb. Állomány 1905. márczius 2-án 19153 darab. Irányzat élénk.

Sovány sertésárak, Budapest, 1905. márcz. 2-án. **Url Rezső sertésbizományos (VIII. ker., Bérkocsis-utca 12.)** jelentése az „**Allattenyészési és Tejgazdasági Lapok**“ részére.) Sertésveszen átment. 60—100 klgig. 108—106 F., 100—120 klgig. 106—104 F., 120—160 klgig. 104—106 F., 160—200 klgig 106—108 F. Vészen át nem ment 60—100 klgig 78—80 F., 100—120 klgig 80—82 F., 120—160 klgig. 82—86 F., 160—200 klgig 86—88 fillér. Irányzat élénkebb.

Bécs—szt.-marxi marhavásár. 1905. február hó 27. Hozatal: Magyar fajta 2935 darab, galicziai és bukovinai 579 drb, nyugoti 755 drb. {Összes felhajtás 4269 drb, ebből 3258 hizott, — legelő, 1011 kicsontozni való marha. A felhajtott állatok közül 2741 ökör, 501 bika, 636 tehén és 104 drb bivaly volt. A mult hetinél 200 darabbal nagyobb volt a felhajtás, a mi az azokra nem gyakorolt lényeges befolyást. Árak körülbelül változatlanok.

Arjegyzés élősúly szerint adó nélkül. Magyar I. 74—81, kiv. 83—, II. 62—72 (—), III. 56—60 K, galicziai I. 76—84 (86 —), II. 66—75, III. 60—65 K, nyugoti hizott I. 84—92 (—), II. 72—82. III. 62—70 K, hizott tehén I. 62—70 (—), II. 55—60,

III. 50—54 K, bivaly I. 47—50 (—), II. 42—46, III. 38—40 K. Legelő marha I. —, II. —, III. — K. 100 kilogrammonként, fogyasztási adó nélkül.

Bécs—st.-marxi sertésvásár. 1905. február 28-án. A vásárra összesen felhajtott 4148 német-lengyel és 4216 magyar sertés. Az üzlet iránya magasabb árak mellett szilárd volt.

Jegyzett árak: Magyar I. minőségű sertés 114—117, kiv. 118, közép és öreg sertés 106—113, könnyű és szedett sertés 96—104, német-lengyel és erdélyi sertés 76—96 fillérig kelt el klg.-ként élősúlyban, fogyasztási adó nélkül.

Felelős szerkesztő: **BARANYAI ÖDÖN.**

1904. évi forgalom 22.000 zsák.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét a **budapesti Gyapju-aukciókra,**

melyek minden évben július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdemenyben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket előfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál

HELLER M. és Társa gyapjuárverési vállalat Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Valódi Zschocke tejfőlözők (Separatoren).

Az egyedüli tejfőlöző golyós csapágyban szabadon felfüggesztett szabadon mozgó dobbal.

Küiönös előnyei:

- legtökéletesebb főlőzés,
- legkönnyebb hajtás,
- igen egyszerű kezelés és rendkívüli tartóssága.

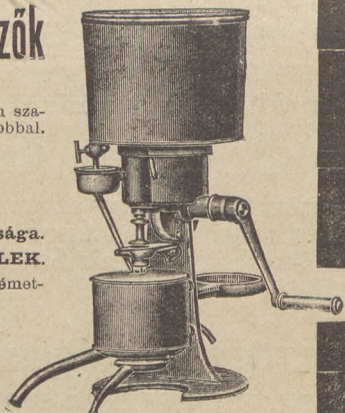
OLGÓS ÁB, ELŐNYÖS FELTÉTELEK.

Zschocke gépgyár Kaiserslautern (Németország) főképviseelője:

Issecseskul G.

Bécs, II., Taborstrasse 102.

Ismételtadók és ügynökök keresetnek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig.
Szalmakaszalók, járgány cséplőgépek, lóheres cséplők, tisztító-rostálók, munkolyók, kasszák és aratógépek, szennyezőtők, boronák.
„COLUMBIA-DRILL“ legjobb sorvetőgépek. Planet Jr. kapások.
szecskavágók répvágók kukorica-szuszók, daráló, orló-maltnok, egy-temes acél-rútk, 2 és 3-vasú alka és mindegyik gazdasági gépek.
Részletes árajzokat és árakat ingyen és bérmentve küldetnek.

Flagcsövezés
és egyéb munkálatok a lévai uradalomban.
IRTA: LEIDENFROST TÓDOR okl. mérnök — jószágfelügyelő
Ára 5 kor.
Beszerezhető **TOLDI LAJOS** könyvkereskedőnél Budapest, II., Fő-utca 2

Legujabb amerikai

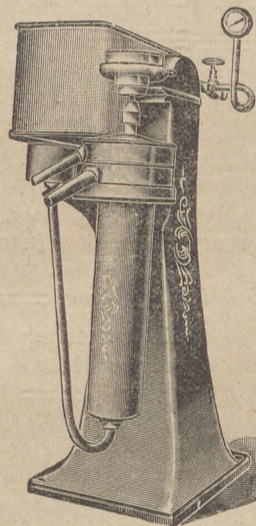
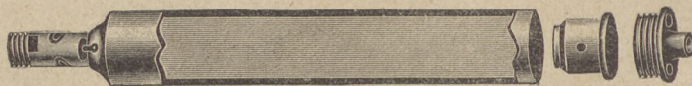
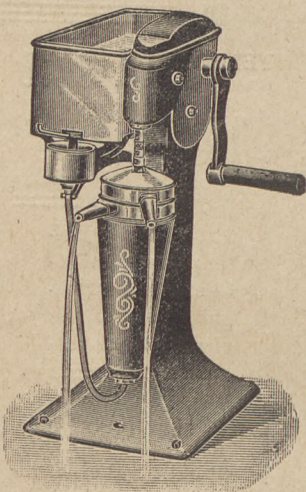
„TUBULAR“ TEJFŐLÖZŐ-GÉPEKET

kézi, gőzturbinás és erőhajtásra szállit

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyára

MOSON és BUDAPEST.

Ezen új separatorok szaporán dolgoznak, tökéletesen főlöznek, könnyen járnak és igen kényelmesen tisztogathatók.

A „TUBULAR“ csőalaku dobja összesen három darabból áll!!

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz. II. em.

Alakult 1900. Biztosítéki alap. Alakult 1900

Alapítványok:	Kormány hozzájárulásával	elemi ágazatban	400.000.— K.	
			Alapítók	1.270.000.— K.
			Alapítók	200.000.— K.
			Tartalékok	255.200.03 K.
Összesen:			2.125.200.03 K.	
1901. évi fölösleg			90.349.— K.	
1902. " "			59.782.26 K.	
1903. " "			109.331.73 K.	

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetéselegből egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4% díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizetéselegbe közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

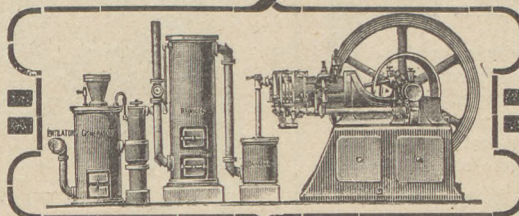
A KODOLÁNYI féle

Gazdasági Zsebnaptár

45-ik évfolyama a szokott esin kiállításban, de az eddiginél sokkal bővebb és változatosabb tartalommal már megjelent és megrendelhető. Ára ajánlott postai szétküldéssel K 3.25. Utánvétellel küldve 20 fillérrel többre kerül.

Megrendelhető a „GAZDASÁGI LAPOK“ kiadóhivatalában, Budapest, IV., Muzem-körút 7. szám.

EREDETI
**OSERS ÉS
BAUER
MOTOROK**

**Benzinmotorok,
Benzinlokomobilok,
Szivógázmotorok**

1 1/2 - 3 fillér üzemköltséggel. Ezernyi be rendezések működésben. Elsőrendű gyártmány. Kedvező fizetési feltételek.

Főraktár: Budapesten, VI., Podmaniczky-utca 18
Gyár: Bécsben, Dresdnerstrasse 79-85.

HIRDET M É N Y.

Lajos bajor kir. herczegné Ő fensége sárvári uradalmának részint importált, részint díjazott tisztavérű tenyészetéből származó, mesterségesen nevelt, tuberculinra nem reagáló és Behring eljárása szerint gümőkór ellen védett

19 drb simmenthali 1 1/2 - 2 éves tenyészbika

eladása czéljából 1905. évi márczius hó 20-án délután 3 órakor az uradalom ugynevezett ujmajori gazdaságában, Sárvár vasúti állomás közelében nyilvános árverés fog tartatni.

Előleges bejelentésre az állomáshoz koesi küldetik. Az állatok leírását tartalmazó füzetet az uradalmi igazgatóság kívánatra megküldi.

Sárvár, 1905. február 15.

Lajos bajor kir. herczegné Jószágigazgatósága Sárvár.

LUDVIG ERHARDT vormals Jos. Steidl's Wwe **Gyorsnyirógép-gyár**
Wien, 17/1., Jörgerstrasse No. 37.

TELEFON No. 19478.
interurban

„Velocifor“

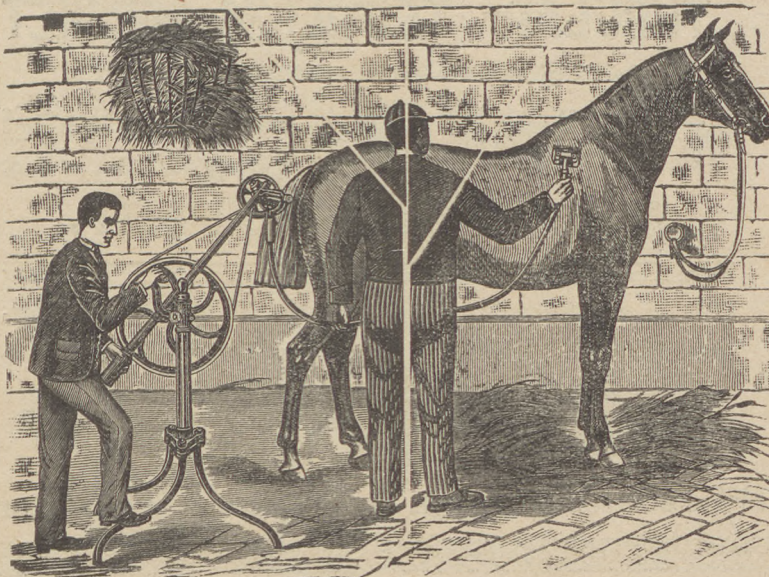
törvényileg védve, lovak, szarvasmarhák és juhok nyírására kiválóan alkalmas és ajánlható.

Nélkülözhetetlen nyirógép minden tenyésztőnek.

Minden fajtájú kézi nyiró-ollók raktáron tartatnak.

Tessék árjegyzéket kérni!

Kitüntetve az összes kiállításokon, ahol eddig bemutatva lett.

TELEFON No. 19478.
interurban

„Velocifor“

törvényileg védve.

Mindennemű javítások és köszörülések elfogadtnak s pontosan és olcsón eszközöltenek.

Tessék árjegyzéket kérni!

E lapok olvasói a kiadóhivatal utján árjegyzékkel rendelhetik meg.

Kitüntetve az összes kiállításokon.

Kis hirdetések ára:

Minden szó 4 fillér, kővér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásonként. A kis hirdetések díja előre fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetésekről

csak akkor adunk felvilágosítást, ha kérdéstevő a szükséges postabélyeget v. válaszlevelezőlapot beküldi.

A kis hirdetés legzélszerűbben postautalványon rendelhető meg, melyre a szöveg felírható. Kis hirdetéseket csupán mezőgazdák és tenyésztők, továbbá állást keresők s adóktól veszünk fel. — Feltűnő betűkkel közlendő kis hirdetések díja 12 □-centiméter területig beiktatásonként 1 korona, minden további 1 □-centiméter 5 fillér.

KINÁLAT.

Minden mennyiségű

Tea-vajat

évi kötésre azonnalra vagy későbbre veszünk Ajánlatok „Király-vaj-telep“-hez Budapest, IX., Közraktár-utca 28. intézendők.

Gazdák figyelmébe.

Nincs takarmányhiány, ha szalma- és törek-félével rendelkeznek. Forduljanak alulírttához, hol erőtakarmányok mindenkor, sőt deczember-májusi szállításra is legjutányosabban beszerezhetők. Mindenemü korpafélék, malomkonkoly, „Melasse“ erőtakarmányok és „DERBY MELASSE“, takarmánylisztek, szárított tengeri moslék, olajpogácsák, malátacsira stb. erőtakarmány-félék. Kivánatra árjegyzékkel készséggel szolgál a

Köz- és Mezőgazdasági szakbizományi iroda:

Jaulusz J. János

BUDAPEST, VI.,
Kemnitzer-utca 21.

Az alsó-vereckzei

m. kir. tejjgazdasági telepen folyó évi április hó 15-én 5 tejmunkás tanuló fejezi be a tanfolyamot, kiket tejszövetkezetek és uradalmak részére mint tejmunkásokat az iskola vezetősége melegen ajánl. Közlebbi felvilágosítással szívesen szolgál a **m. kir. tejjgazdasági telep vezetősége** A. Vereckzei.

Telivér

Poland-China

kan és koeza malaczkok eladók. A négy hónapos malaczkok ára darabonként 50 korona és a három hónaposak ára darabonként 45 korona loco Ózd vasut-állomás. — Czím:

Ordódyne Mailath Gizella

BUDAPEST,

IV., Múzeum-körut 7. sz.

URL REZSŐ

sertésbizományos

BUDAPEST,

Béerkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

Hét drb magyar erdélyi

tenyész-bika

Somogyi Albert héjasfalvi tenyészetében kapható. Nagyküküllő megye, posta helyben.

Clichéket
mindennemű nyomtatványhoz
szép és tiszta kivitelben
pontosan és olcsón
készít
Fischer tipográfia
Műintézet
Budapest
IV. Kossuth-Lajos-utca 6. szám.
Videki megrendelések is pontosan
egyközöltetnek.

Legjobb tejfőlöző a BALTÍK.

A BALTÍK-SEPARATOR

legyőz minden tejfőlözőgépet!

Ha Separatorot vesz és a saját magát károsítja meg.
Baltík iránt nem érdeklődik,

Árjegyzékünk, valamint a modern kézi separatorokról irt birálatunk érdeklődőknek ingyen és bérmentve rendelkezésére áll.

PATAK GUSZTÁV Magyar Baltík-Separator központ:

Budapest, VI., Andrásy-út 27. szám.

Szállítunk teljes tejjgazdasági berendezéseket.

TURUL-VÉDJEY.

TURUL-VÉDJEY.

„EREDETI MELOTTE” tejfölöző gépek.

A világ egyetlen tejfölöző gépe szabadon függő dobbal!

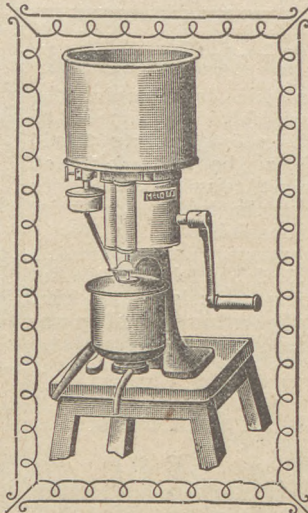
Évenkénti gyártás 15.000 db.

Mélotte Separator.

Legélesebb fölözés.

Gyors és kényelmes tisztítás

Könnyű járás.

Több mint 125.000 „Mélotte”
tejfölözőgép van használatban.

Egyszerű és szolid kivitel.

Rendkívüli tartósság.

Javítások nem szükségesek.

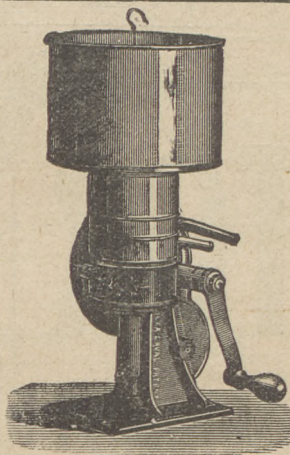
Szerkezetben és működésben fölülmulhatlan!

Az 1904. évi minta tetemesen egyszerűsített és olcsóbb!

Kézi hajtású gépek 500 literen felüli képességgel!

Teljes tejgazdaságok berendezése kézi és gőzgép-üzemre

GEITTNER ÉS RAUSCH cégnél BUDAPEST,
Andrássy-ut 8. szám.

Alfa Separator R.-T.

600 első díj! 400.000 Alfa
Separator az egész világon!

Budapest, Lomb-utca 11.

Tejgazdasági gyártelep.

Szállít mindennemű tejgazdasági eszközöket és gépeket a legjobb kivitelben, a legmodernebb irányban. Berendez tejelepeket, tejszövetkezeteket és mintateheneszeteket.

Árjegyzékek és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek.

600 első díj! 400.000 Alfa
Separator az egész világon!

A zalaiznai kénkovand-ipar részvénytársaság brassói kén-sav- és műtrágyagyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Műtrágyáit

a t. c. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi iroda, Budapest, V. ker., Nádor-utca 4. szám.

Első Magyar Sertéshizlaló

Részvény-Társaság

BUDAPEST—KÖBÁNYA.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek és sertéshizlalóknak a „Hizlalda”-állomás mindkét oldalán fekvő, 35.000 db sertés befogadására alkalmas, célszerűen berendezett szállástelepeket, melyek csatornázva, kitűnő vízzel bíró artézi-kúttal, vízvezetékekkel, eleségraktárakkal, két gőzmalommal és szállóval vannak ellátva.

Foglalkozik: szállások bérbeadásával, szemes és darált eleség beszerzésével, bizományi bevásárlás és eladással, folyószámlára fizetéseket teljesít. A sertések kényelmes elhelyezése mellett ügyfeleinek igen mérsékelt árakon a legmesszebb menő előnyöket nyújtja és a legszolidabb kiszolgálásról gondoskodva van. Alapított 1869.

Óvja az egészségét!

Ezernél több kiváló orvos ajánlja!

Árjegyzék kívánatra mindenrovára díjmentesen küldetik. Vidékre 25 vagy 50 üveges ládák; a fuvar-díjat oda és az üres üvegekért vissza fizeti a

SZT. LUKÁCSFÜRDŐ KUTVÁLLALAT BUDÁN.